

Statens forurensingstilsyn (SFT):

Farlig avfall hos tannlegene

Deklarasjonsskjema for amalgamavfall

EAL-kode: 180110

Avfallsstoffnr.: 7085

Hvert år genereres farlig avfall fra tannleger og tannklinikker. Kvikksølv fra amalgam i amalgamavskillerer, vannlåser og avløpsrør er ett eksempel. Det er tannlegenes ansvar at amalgamavskilleren fungerer etter hensikten. Dette innebærer både regelmessig tømming og vedlikehold.

Amalgamholdige tannfyllinger består av opptil 50 prosent av miljøgiften kvikksølv. Tannleger og tannhelseklinikker er dermed potensielle kilder for kvikksølvutslipp, selv om bruken av amalgamfyllinger er synkende.

Kilder til farlig avfall

Kvikksølvholdig amalgamavfall omfatter avfall fra amalgamavskillerer, vannlåser og avløpsrør, og annet fast avfall med innhold av amalgam. Dette kan være uttrekte tenner, overskudd fra tillaging eller engangsfiltre. I tillegg er avfall fra fotokjemikalier og røntgen klassifisert som farlig avfall.

Farlig miljøgift

Kvikksølv og kvikksølvforbindelser er giftige og kan gi nyreskader, skader på nervesystemet, fosterskader og kontaktallergi. Kvikksølv bioakkumulerer i organismer og hopper seg opp i næringskjeden. Det er høye nivåer av kvikksølv i flere norske fjorder som følge av lokale industriutslipp og utslipp fra krematorier – og tannklinikker. Langtransporterte tilførsler av kvikksølv har ført til at også ferskvannsfisk enkelte steder har for høyt nivå av kvikksølv.

Forbudt å slippe ut amalgam!

For å redusere utslipp av kvikksølv fra tannleger har miljøvernmyndighetene innført forbud mot å slippe ut amalgamholdig avløpsvann og avfall til avløp hvor det ikke er tilkoblet amalgamavskiller. Dette gjelder også i vasker hvor utstyr som kan inneholde amalgam blir rengjort. Forskrift om amalgamholdig avløpsvann og amalgamholdig avfall fra tannklinikker og tannlegekontorer setter krav om installering av amalgamavskiller og ble gjort gjeldende i 1994. Forskriften finner du på www.sft.no under området regelverk.

Hvordan kvitter du deg med avfallet?

Ifølge forskriften skal amalgamavskillerens avfallsenhet skiftes minimum én gang per år. Avfall fra amalgamavskilleren er farlig avfall og må leveres til virksomhet som har tillatelse til å håndtere farlig avfall. På SFTs hjemmesider finner du oversikt over virksomheter som har tillatelse til å samle inn farlig avfall, inkludert de som har tillatelse til å samle inn amalgamavfall spesielt. Gå inn på: www.sft.no/arbeidsomr/avfall/spesialavfall/Innsamlere.html

Deklarasjonsskjema nødvendig

Når amalgamavfall og annet farlig avfall leveres, skal tannlegene fylle ut et deklarasjonsskjema. På skjemaet skal avfallsets EAL-kode og avfallsstoffnummer oppgis.

For amalgamavfall er EAL-koden 18 01 10 og avfallsstoffnummeret 7085. Utfylt deklarasjonsskjema følger avfallet ved videre transport. Det er viktig at tannlegen beholder en kopi av skjemaet, da dette er dokumentasjon på at avfallet er levert i henhold til forskriften. Deklarasjonsskjemaet får du ved henvendelse til NORSAS, www.norsas.no, telefon 21 00 94 50 eller fra virksomheten som samler inn amalgamavfallet ditt.

Amalgamavskilleren – ditt ansvar

Tannlegene har ansvar for at installert amalgamavskiller fungerer etter hensikten. Dette innebærer regelmessig tømming og ikke minst *vedlikehold* av avskilleren. Manglende vedlikehold kan medføre at avskilleren ikke fungerer slik den skal, og at amalgamavfallet blir avleiret i avløpsrørene eller går inn på avløpsnettverket der det til slutt ender i slammet fra avløpsrensningssystemene. En viktig ting å merke seg er at det ikke bare er fontene og vakuumsug som skal være tilkoblet avskiller. Også vask der amalgamholdig avfall håndteres (for eksempel fra rengjøring av siler/filtre) skal være tilkoblet.

Myndighetenes oppfølging

Informasjon, kontroller og inspeksjoner er viktige virkemidler som forurensningsmyndighetene bruker for å være pådrivere for at tannlegene overholder regelverket. Uanmeldte kontroller og inspeksjoner som avdekker brudd på regelverket kan i verste fall medføre tvangsmulkt og anmeldelse.

Adresse: SFT, postboks 8100 Dep., 0032 Oslo